



Nader onderzoek Vleermuizen



N2016.068- Nader onderzoek
Vleermuizen
Hazenstraat 9 en 23
te Eersel

**EcoTierra- ecologisch
adviesbureau**

Hazenstraat 9 en 23 te Eersel

- Nader onderzoek vleermuizen in het kader van de Flora- en faunawet -

Opdrachtgever	ABAB Accountants B.V. Steenovenweg 4a 5708 HN Helmond
Contactpersoon	De heer T. van de Ven
Data veldbezoeken	Diverse data in 2016
Uitvoerend ecooloog	J. ten Hoopen, OneNature-advies en onderzoek
Kenmerk rapport	N2016.068- Nader onderzoek Vleermuizen Hazenstraat 9 en 23 te Eersel
Datum rapport	26 juli 2016
Auteur	ing. J.M. de Wever
Paraaf	

EcoTierra- ecologisch adviesbureau
Margijnenenk 12
7415 JZ Deventer



www.ecotierra.nl
info@ecotierra.nl
0570-597418

→Draagvlak voor natuur is de basis voor natuurbescherming

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven. EcoTierra- ecologisch adviesbureau is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van EcoTierra- ecologisch adviesbureau; opdrachtgever vrijwaart EcoTierra- ecologisch adviesbureau voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING

1 INLEIDING	6
1.1 AANLEIDING	6
1.2 DOELSTELLING	6
1.3 VOLLEDIGHEID ONDERZOEK	6
1.4 GELDIGHEIDSDUUR RAPPORT	6
2 ONDERZOEKSOPZET	7
2.1 DESKRESEARCH	7
2.2 SCHEMERONDERZOEKEN	7
3 SITUATIEBESCHRIJVING	9
3.1 HUIDIGE SITUATIE	9
3.2 GEWENSTE TOEKOMSTIGE SITUATIE EN VOORGENOMEN INGEPEN	9
4 BEVINDINGEN ONDERZOEK	10
4.1 BEVINDINGEN DESKRESEARCH	10
4.2 BEVINDINGEN VELDONDERZOEK	10
5 EFFECTENBEOORDELING	11
6 CONCLUSIE	12

BIJLAGEN

1. Wettelijk kader;
2. Korte beschrijving ecologie vleermuizen;
3. Literatuurlijst.

SAMENVATTING

In opdracht van ABAB Accountants B.V. heeft EcoTierra- ecologisch adviesbureau aan de Hazenstraat 9 en 23 te Eersel een nader onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd in het kader van de Flora- en Faunawet.

Het plangebied ligt in het buitengebied van Eersel. Het plangebied bestaat uit twee verschillende percelen, namelijk Hazenstraat 9 en Hazenstraat 23. Op Hazenstraat 9 zijn oude varkensschuren gevestigd, op Hazenstraat 23 staan twee oude vervallen opstallen.

De initiatiefnemer is voornemens aan de Hazenstraat 9 de agrarische bedrijfsgebouwen op het achterterrein te slopen. Ditzelfde geldt voor de opstallen ter plaatse van Hazenstraat 23. Hiervoor in de plaats wordt ten oosten van Hazenstraat 21 een Ruimte voor ruimte woning opgericht.

De aanleiding voor het uitvoeren van het onderhavige onderzoek is de conclusie weergegeven in de rapportage 'Quickscan flora en fauna, Hazenstraat 9 en 23 te Eersel', Staro Natuur en Buiengebied, maart 2016.

In deze rapportage wordt een nader onderzoek naar vleermuizen aanbevolen, waarbij moet worden onderzocht of er vleermuizenverblijf- of voortplantingsplaatsen aanwezig zijn in de te amoveren opstallen.

Verblijfplaatsen in bomen en aantasting van significante vliegroutes en foerageergebieden worden niet verwacht.

Onderhavig onderzoek is gebaseerd op een bronnenonderzoek en diverse veldbezoeken. Deze veldbezoeken hebben op diverse data in 2016 plaatsgevonden.

De onderzoeken zijn uitgevoerd in de juiste periode en onder geschikte weersomstandigheden, zodat eventueel aanwezige vleermuizen waargenomen konden worden.

Er is in onderhavig project afgeweken van het vigerende vleermuizenprotocol door de ongeschiktheid van de opstallen aan de Hazenstraat 9.

Conclusie	
Functie	Zomer- en kraamverblijf Er zijn geen zomer- of kraamlocaties voor gebouwbewonende soorten aangetoond binnen de twee plangebieden.
	Paar- en winterverblijf Hazenstraat 9 zal niet op deze functies worden onderzocht, gezien de ongeschiktheid van de opstallen. Hazenstraat 23 zal in de periode 15 augustus en 1 oktober worden onderzocht op deze functies.
	Foerageergebied Het plangebied betreft geen significant foerageergebied.
	Vliegroutes Er zijn geen vliegroutes aanwezig binnen het plangebied.

Flora- en faunawet	Er zijn tot op heden geen procedurele gevolgen aangaande vleermuizen met betrekking tot de voorgenomen ingrepen. → Deze conclusie geldt voor Hazenstraat 9, voor Hazenstraat 23 moeten de resultaten van het najaarsonderzoek worden afgewacht; → Er hoeft vooralsnog geen ontheffing Flora- en faunawet te worden aangevraagd; → De zorgplicht is te allen tijde van toepassing.
---------------------------	--

1 INLEIDING

In opdracht van ABAB Accountants B.V. heeft EcoTierra- ecologisch adviesbureau aan de Hazenstraat 9 en 23 te Eersel een nader onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd in het kader van de Flora- en Faunawet.

1.1 Aanleiding

De aanleiding voor het uitvoeren van het onderhavige onderzoek is de conclusie weergegeven in de rapportage 'Quicksan flora en fauna, Hazenstraat 9 en 23 te Eersel', Staro Natuur en Buiengebied, maart 2016.

In deze rapportage wordt een nader onderzoek naar vleermuizen aanbevolen, waarbij moet worden onderzocht of er vleermuizenverblijf- of voortplantingsplaatsen aanwezig zijn in de te amoveren opstallen.

Verblijfplaatsen in bomen en aantasting van significante vliegroutes en foerageergebieden worden niet verwacht.

1.2 Doelstelling

Het doel van het nader onderzoek is vast te stellen of de voorgenomen ingrepen een overtreding van de flora- en faunawet tot gevolg hebben aangaande vleermuizen.

Om dit inzicht te verkrijgen worden de volgende vragen beantwoord;

- Welke soorten maken gebruik van het plangebied?
- Zijn er in de opstallen vleermuisverblijfplaatsen aanwezig?
- Welke functie(s) hebben deze opstallen voor de eventueel aanwezige vleermuizen?
- Zijn er significante vliegroutes en/of foerageergebieden in of nabij het plangebied aanwezig?
- Wat zijn de gevolgen van de ingrepen en zijn er mitigerende maatregelen te nemen om overtreding van de wet te voorkomen?
- Dient er een ontheffing artikel 75 van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd?

1.3 Volledigheid onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd op basis van het 'Vleermuizenprotocol, maart 2013, dat is opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus (NGB), de Zoogdiervereniging, Dienst Landelijk Gebied (DLG) en de Gegevensautoriteit Natuur (GaN). Door het hanteren van dit protocol kan bij een eventuele zienswijze worden aangetoond dat de noodzakelijke onderzoeksinspanning is verricht.

1.4 Geldigheidsduur rapport

Het bevoegd gezag (ministerie van Economische Zaken in deze) hanteert de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar strikt beschermde soorten (tabel 3 soorten (vleermuizen) en vogels):

“Onderzoeksgegevens mogen maximaal 3 jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn.”

2 ONDERZOEKSOPZET

Om een goed beeld te verkrijgen hoe en of het plangebied gebruikt wordt door vleermuizen heeft er voor de veldbezoeken een deskresearch plaatsgevonden en is het plangebied vervolgens meerdere malen bezocht in de daarvoor geschikte periodes en onder de juiste weersomstandigheden.

2.1 Deskresearch

Als basis dient de rapportage van de quickscan flora en fauna van Staro Natuur en Buitengebied. Tevens zijn beschikbare (digitale) verspreidingsatlassen en overige bronnen geraadpleegd.

2.2 Schemeronderzoeken

Tijdens de veldonderzoeken is met behulp van een batdetector (Pettersson D 240X), zaklamp, ladder, camera en eventueel een endoscoop zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van vleermuizen.

Het veldonderzoek bestaat uit twee onderdelen, namelijk een visuele inspectie bij daglicht (voor invallen schemer) en verschillende onderzoeken tijdens de schemeruren.

Tijdens de visuele inspectie worden opstallen en de toegankelijke gaten onderzocht op sporen die kunnen duiden op de aanwezigheid van vleermuizen. Tijdens de schemer/nacht onderzoeken wordt door middel en met behulp van visuele waarnemingen en een batdetector (auditief) onderzocht of vleermuizen gebruik maken van het plangebied en de eventueel aanwezige opstallen. Indien nodig worden time-expansion opnamen gemaakt met de batdetector om later de ultrasone geluiden te kunnen analyseren met behulp van het analyseprogramma Batsound. Voor soorten van het *Myotis* geslacht is dit noodzakelijk om tot een correcte determinatie te komen. Het onderzoek in de avondschemer is bedoeld om uitvliegende exemplaren te kunnen waarnemen. Vleermuizen warmen gedurende de dag op in hun verblijfplaats en vliegen rond de schemer uit om op jacht te gaan naar insecten.

In de ochtenduren keren ze terug naar hun verblijfplaats, zodat invliegende exemplaren waargenomen kunnen worden.

Gedurende de onderzoeken wordt tevens gelet op sociale roepen en baltsgedrag.

Als richtlijn is het 'Vleermuizenprotocol, maart 2013 gehanteerd, opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus (NGB), de Zoogdiervereniging, Dienst Landelijk Gebied (DLG) en de Gegevensautoriteit Natuur (GaN).

In onderhavige situatie is afgeweken van het protocol. De gebouwen op locatie Hazenweg 9 bleken na een grondige inspectie van de constructie niet geschikt voor vleermuizen. De enige toegangen zijn open stootvoegen op circa 30 centimeter vanaf de grond. Ook zitten deze stootvoegen vol met spinnenrag en lopen te spits toe waardoor ze niet toegankelijk zijn voor vleermuizen. Na inspectie bleken de spouwen ook goed geïsoleerd. De spouw van de westelijke schuur op het erf is met polystyreenkorrels geïsoleerd (enkele korrels zichtbaar bij dilatatievoegen). De spouw van de oostelijke schuur op het erf is met glaswol geïsoleerd (gecheckt met pin in stootvoegen).

Er is, in samenspraak met de gemeente, besloten om het tweede deel van het vleermuizenonderzoek niet uit te voeren op deze locatie, daar er geen mogelijkheden voor vaste verblijfplaatsen aanwezig zijn in de te slopen opstallen.

De opstal op locatie Hazenstraat 23 is eveneens niet bijzonder geschikt gebleken. Daar is echter nog wel een opening aanwezig die in theorie geschikt kan zijn voor vleermuizen. Er is besloten om hier wel het vleermuizenonderzoek door te zetten in de periode 15 augustus- 1 oktober. De bevindingen van dat onderzoek zullen later door middel van een briefrapport worden bijgevoegd.

De onderzoeken zijn uitgevoerd toen de weersomstandigheden gunstig waren om vleermuizen te kunnen waarnemen. Dit houdt globaal in dat de temperatuur minimaal 8°C en de windkracht maximaal 4 (5) Beaufort was. Tevens viel er niet meer dan lichte regen.

De volgende tabel geeft de onderzoeksdata en de weersomstandigheden (minimale temperatuur) van de veldbezoeken weer.

Datum	Tijdstip onderzoek	Onderzochte functie	Weersgesteldheid
Hazenstraat 9			
1 juni 2016	Ochtend 3:20 - 5:35	Kraamverblijf/ zomerverblijf Vliegrouete/ foerageergebied	13°C, droog, licht bewolkt, 0 Bft
4 juli 2016	Avond 21:30 - 00:05	Kraamverblijf/ zomerverblijf Vliegrouete/ foerageergebied	19°C, droog, half bewolkt, 2 Bft
Hazenstraat 23			
31 mei 2016	Avond 21:10 - 24:00	Kraamverblijf/ zomerverblijf Vliegrouete/ foerageergebied	16°C, droog, half bewolkt, 0 Bft
5 juli	Ochtend 3:25 - 5:35	Kraamverblijf/ zomerverblijf Vliegrouete/ foerageergebied	14°C, droog, licht bewolkt, 2 Bft

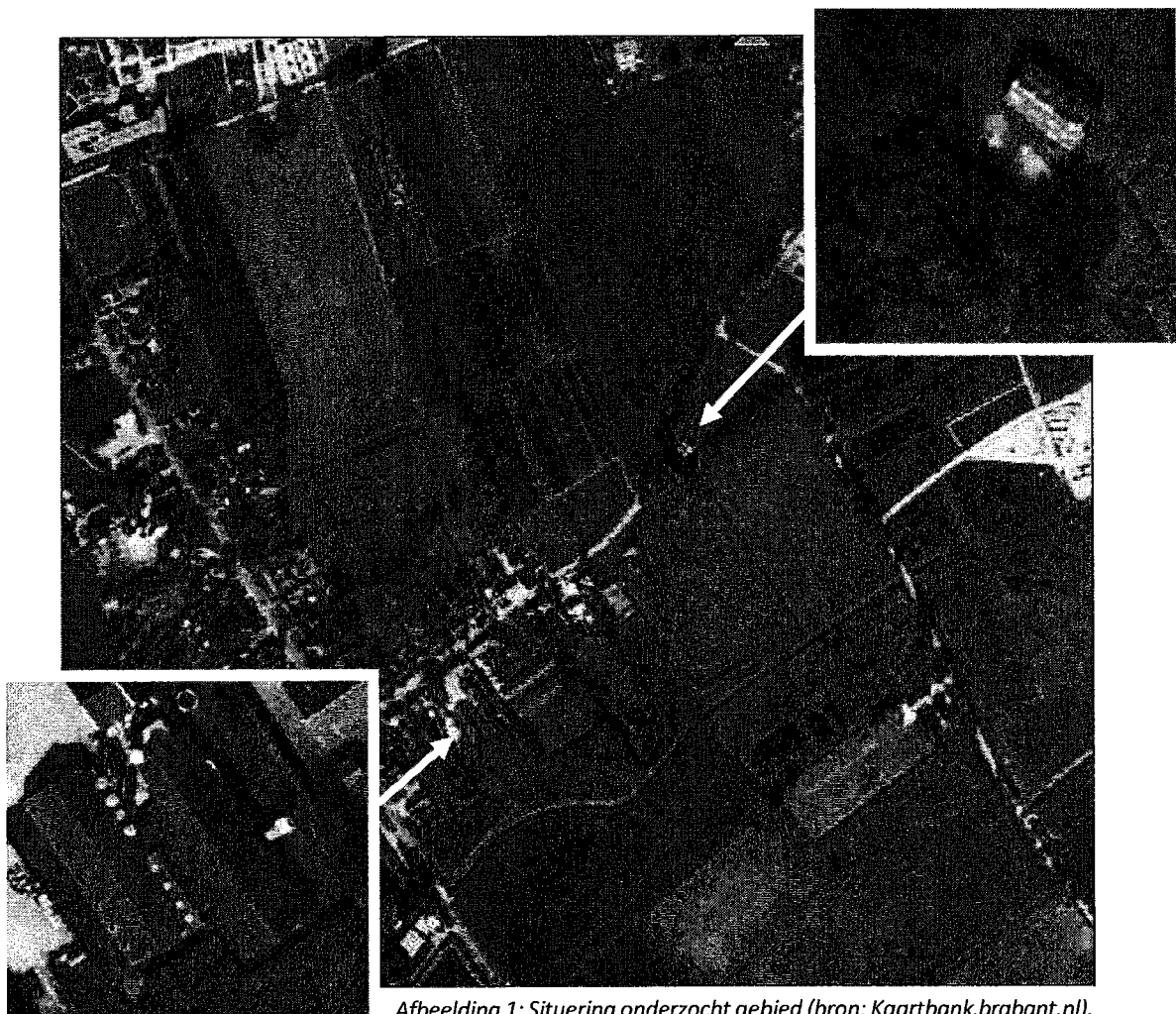
Tabel 1: Weersomstandigheden schemeronderzoeken.

3 SITUATIEBESCHRIJVING

In dit hoofdstuk worden het plangebied en de ingrepen kort beschreven. In de quickscan van Staro Natuur en Buitengebied is een uitgebreidere beschrijving weergegeven.

3.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt in het buitengebied van Eersel. Het plangebied bestaat uit twee verschillende percelen, namelijk Hazenstraat 9 en Hazenstraat 23. Op Hazenstraat 9 zijn oude varkensschuren gevestigd, op Hazenstraat 23 staan twee oude vervallen opstallen.



Afbeelding 1: Situering onderzocht gebied (bron: Kaartbank.brabant.nl).

3.2 Gewenste toekomstige situatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens aan de Hazenstraat 9 de agrarische bedrijfsgebouwen op het achterterrein te slopen. Ditzelfde geldt voor de opstallen ter plaatse van Hazenstraat 23. Hiervoor in de plaats wordt ten oosten van Hazenstraat 21 een Ruimte voor ruimte woning opgericht.

De bovenstaande ingrepen vallen binnen de Flora- en faunawet onder het belang j: de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

4 BEVINDINGEN ONDERZOEK

Hieronder worden de bevindingen van het nader onderzoek besproken, allereerst de bevindingen van de deskresearch en vervolgens de bevindingen van de veldbezoeken.

4.1 Bevindingen deskresearch

In de rapportage van Staro wordt aangegeven dat er verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen voorkomen in de te amoveren bebouwing.

Door de ingrepen zullen naar verwachting geen significante foerageergebieden en vliegroutes verloren gaan. Tevens zijn er geen verblijfplaatsen in bomen te verwachten.

Er kunnen in de omgeving diverse vleermuissoorten voorkomen, namelijk de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, watervleermuis, meervleermuis, franjestaart, ingekorven vleermuis en de baardvleermuis.

4.2 Bevindingen veldonderzoek

In deze paragraaf worden de bevindingen uit het veld besproken. Zoals in paragraaf 2.2 is besproken zal voor locatie Hazenstraat 9 alleen het eerste deel van het vleermuizenonderzoek worden uitgevoerd (periode 15 mei- 15 juli), gezien de ongeschiktheid van de te slopen opstallen. De hieronder beschreven bevindingen gelden dan ook alleen voor die periode. Voor de bevindingen van het tweede deel van het vleermuizenonderzoek op locatie Hazenstraat 23 zal later in het seizoen een brie rapport worden opgesteld.

Zomer- of kraamverblijven

Er zijn binnen beide plangebied geen zomer- of kraamverblijven vastgesteld. Er is goed gelet op in- en uitvliegende exemplaren. Dezen zijn niet aangetroffen. Tevens zijn er geen sporen, zoals mest, aangetroffen op bijvoorbeeld de grond of muren.

Foerageerplekken en overvliegende exemplaren

Tijdens alle schemeronderzoeken werd binnen de plangebieden met wisselende intensiteit (1-3 exemplaren) gefoerageerd door de gewone dwergvleermuis. De exemplaren verdwenen of verschenen echter ruim voor zonsondergang respectievelijk -opgang. Dit impliceert dat de verblijfplaatsen van deze exemplaren zich op een andere locatie bevinden.

Er zijn tijdens de onderzoeken overvliegende rosse vleermuis en laatvlieger waargenomen.

Vaste vliegroutes

Vaste vliegroutes zijn niet vastgesteld tijdens onderhavig onderzoek en zijn ook niet te verwachten binnen het plangebied.

5 EFFECTENBEOORDELING

In het kader van de Flora- en faunawet is nagegaan of vaste verblijf- en voortplantingsplaatsen door de ingreep worden aangetast (verwijderd, ongeschikt gemaakt) of dat er kans bestaat dat vleermuizen worden verontrust, verjaagd of gedood. Verder is er gekeken of er invloeden zijn die leiden tot een verminderde geschiktheid als foerageergebied waarbij het een zodanig belang treft dat bij het wegvallen van deze functie ook verblijfplaatsen niet langer kunnen functioneren. Ten slotte wordt beoordeeld of eventuele vliegroutes zodanig worden aangetast dat de functionaliteit verloren gaat.

Zomer- en kraamverblijven

Er zijn geen vaste verblijf- of voortplantingsplaatsen vastgesteld.

Voor locatie Hazenstraat 9 geldt dat, gezien de ongeschiktheid van de opstallen voor vleermuizen, er geen overtreding van de Flora- en faunawet zal plaatsvinden door de voorgenomen sloop van deze opstallen.

Paar- en winterverblijven

Locatie Hazenstraat 23 zal in de periode 15 augustus- 1 oktober onderzocht worden op de aanwezigheid van dergelijke verblijfplaatsen.

Foerageerplekken

Foerageerplekken zijn alleen beschermd bij de Flora- en faunawet wanneer ze significant zijn binnen het functionele leefgebied van de aanwezige vleermuizen. Hiermee wordt onder andere bedoeld dat bij vernietiging van desbetreffende foerageergebied de vaste verblijf- of voortplantingsplaatsen ook niet meer zullen functioneren doordat de vleermuis vertrekt naar een andere locatie.

Er wordt gefoerageerd binnen het plangebied, met name nabij de groenstructuren. In de directe omgeving zijn voldoende foerageergebieden aanwezig waardoor de vleermuizen kunnen blijven foerageren. Het plangebied betreft derhalve geen significant foerageergebied. Ook zal in de toekomstige situatie gewoon gefoerageerd kunnen worden door vleermuizen. Er zal door de uitvoering van de ingreep geen overtreding van de Flora- en faunawet plaatsvinden aangaande deze functie.

Vaste vliegroutes

Vliegroutes zijn alleen beschermd bij de Flora- en faunawet wanneer ze significant zijn binnen het functionele leefgebied van de aanwezige vleermuizen. Hiermee wordt onder andere bedoeld dat bij vernietiging van de vliegroutes de vaste verblijf- of voortplantingsplaatsen ook niet meer zullen functioneren doordat de vleermuis er niet meer naar toe- of vandaan kan komen.

Er zijn geen vaste vliegroutes vastgesteld. Voor deze functie worden geen negatieve effecten verwacht.

Algemene zorgplicht

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet. Eventueel aanwezige dieren dienen de kans te krijgen om te vluchten. De zorgplicht houdt ook in dat er zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de periode waarin wordt gewerkt (buiten kwetsbare voortplantings- en overwinteringsperiode). Tijdens de sloop-, rooi- en bouwwerkzaamheden dient er rekening te worden gehouden met broedende vogels.

6 CONCLUSIE

Op basis van het nader onderzoek is beoordeeld of er procedurele gevolgen in het kader van de Flora- en faunawet te verwachten zijn.

Conclusie	
Functie	Zomer- en kraamverblijf Er zijn geen zomer- of kraamlocaties voor gebouwbewonende soorten aangetoond binnen de twee plangebieden.
	Paar- en winterverblijf Hazenstraat 9 zal niet op deze functies worden onderzocht, gezien de ongeschiktheid van de opstallen. Hazenstraat 23 zal in de periode 15 augustus en 1 oktober worden onderzocht op deze functies.
	Foerageergebied Het plangebied betreft geen significant foerageergebied.
	Vliegroutes Er zijn geen vliegroutes aanwezig binnen het plangebied.
Flora- en faunawet	Er zijn tot op heden geen procedurele gevolgen aangaande vleermuizen met betrekking tot de voorgenomen ingrepen. → Deze conclusie geldt voor Hazenstraat 9, voor Hazenstraat 23 moeten de resultaten van het najaarsonderzoek worden afgewacht; → Er hoeft vooralsnog geen ontheffing Flora- en faunawet te worden aangevraagd; → De zorgplicht is te allen tijde van toepassing.

BIJLAGE 1

WETTELIJK KADER

Hieronder wordt het wettelijke kader en de toepassing op ruimtelijke ingrepen beschreven aangaande vleermuizen.

1 Flora- en faunawet

De bescherming van planten- en diersoorten is geregeld in de Flora- en faunawet. Deze wet is erop gericht om de Nederlandse biodiversiteit te beschermen en de dieren en planten binnen de Nederlandse wetgeving de plek te geven die hun volgens de Europese afspraken toekomt. De Flora- en faunawet is sinds 1 april 2002 van kracht.

Het uitgangspunt van de Flora- en faunawet is 'Nee, tenzij'. Dit betekent dat alles wat schadelijk is voor bedreigde soorten verboden is. Van het verbod ('nee') kan alleen onder bepaalde voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken.

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen die voor alle planten en dieren geldt. Naast de zorgplicht bevat de wet ook een aantal verbodsbepalingen die ervoor zorgen dat in het wild levende soorten zoveel mogelijk met rust worden gelaten.

1.1 Zorgplicht

De zorgplicht houdt in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevegd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

1.2 Verbodsbepalingen

- Artikel 8: Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Artikel 12: Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

1.3 Algemene maatregelen van Bestuur (AMvB)

De 'AMvB art.75' van de Flora- en faunawet is in februari 2005 in werking getreden. In dit besluit is een vrijstelling voor specifieke soorten tijdens specifieke activiteiten geregeld. De Flora- en faunawet is middels deze AMvB vereenvoudigd doordat bij bijvoorbeeld ruimtelijke ingrepen en bestendig gebruik en beheer voor de meest algemene soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen geldt.

De beschermde soorten worden ingedeeld in drie categorieën (tabellen). Vleermuizen vallen onder Tabel 3.

Tabel 3: Habitatrichtlijn bijlage IV-soorten en in AMvB aanvullend aangewezen soorten (bijlage 1) (strikt beschermd):

Voor soorten genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en voor de bijlage 1 soorten geldt het zwaarste beschermingsregime. Voor deze soorten geldt geen vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Een ontheffing kan alleen worden verleend wanneer:

- geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- sprake is van een in of bij de wet genoemd belang;
- geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Voor bijlage IV-soorten geldt eveneens dat er sprake moet zijn van een door de Habitatrichtlijn erkend belang.

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid of openbare veiligheid.

1.4 Vleermuizen

Vleermuizen zijn beschermde inheemse diersoorten als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder a, van de Flora- en faunawet en zijn tevens opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dieren en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Op grond van de artikelen 10 en 11 van de Flora- en faunawet is het onder meer verboden om beschermde inheemse diersoorten opzettelijk te verontrusten; nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

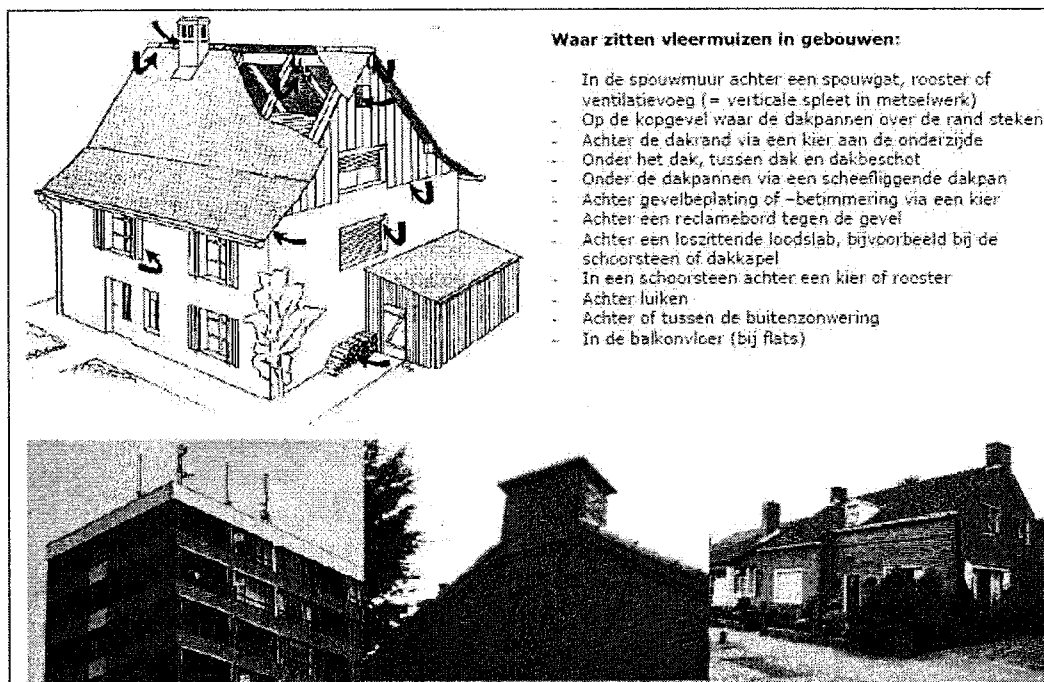
Tot vaste rust- en verblijfplaatsen als bedoeld in artikel 11 van de Flora- en faunawet worden locaties gerekend waarin zich kraamkolonies, paarverblijven, overwinteringsplaatsen en verblijven van (groepen) mannetjes bevinden. Belangrijke migratie- en vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder.

Wanneer een gebodsbepaling van de Flora- en faunawet wordt overtreden, dient men mitigerende maatregelen te nemen om het te verwachten negatieve effect zoveel mogelijk te beperken of te voorkomen. Tevens dient er een ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd te worden in verband met het verstoren van een vaste verblijfplaats.

BIJLAGE 2

KORTE BESCHRIJVING ECOLOGIE VLEERMUIZEN

Vleermuizen zijn nachtdieren. Ze worden actief wanneer de schemer invalt. Overdag slapen de meeste vleermuizen, of ze houden zich bezig met lichaamsverzorging. In het najaar daalt het insectenaanbod en maken vleermuizen zich klaar voor een winterslaap. Vleermuizen hebben een netwerk van verschillende verblijfplaatsen door het jaar heen. Zo worden verblijfplaatsen als winterverblijf, kraamverblijf en/of paarverblijf gebruikt. Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouw- en boombewonende soorten. Vaste rust- en verblijfplaatsen van de gebouwbewonende soorten kunnen onder andere plekken onder dakpannen, spouwmuren en zolders zijn.



Afbeelding 2: Potentiële verblijfplaatsen vleermuizen (bron: Handreiking verblijfplaatsen zoeken, Vleermuis Werkgroep Nederland).

Boombewonende soorten zijn te vinden in spechtengaten, holle oude bomen of achter loszittend boomschors.

Het gebruik van het soort verblijfplaats is afhankelijk van de soort. Zo zijn de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger echte gebouwbewoners. De rosse vleermuis is weer voornamelijk te vinden in bomen.

Ook wordt een verblijfplaats vaak wisselend gebruikt gedurende het jaar.

BIJLAGE 3

LITERATUURLIJST

- Broekhuizen S, e.a.**, Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht 1992
- Dijkstra V, R. Janssen, J. Buys & T. van der Meij, 2008. Handleiding voor het monitoren van vleermuizen op zolders. Zoogdiervereniging VZZ, Arnhem 2008
- Dienst Regelingen, Ministerie van Economische zaken**; Diverse soortenstandaarden: vleermuizen
- Limpens H, K. Mostert, W. Bongers**, Atlas van de Nederlandse vleermuizen, K.N.N.V, Utrecht 1997
- Limpens H e.a.**, Brochure; Met vleermuizen onderweg, Dienst Weg- en Waterbouwkunde en de VZZ, Delft 2004
- Limpens H, e.a**, Brochure Vleermuizen, bomen en bos, SVB en VZZ, Arnhem 2003
- Lange, R, A. van Winden, P. Twisk, J. de Leander & C. Spee**, Zoogdieren van de Benelux, Herkenning en onderzoek. Jeugdbondsuitgeverij, 's Graveland 1986
- Netwerk Groene Bureaus (NGB), Zoogdiervereniging, Dienst Landelijk Gebied (DLG) en de Gegevensautoriteit Natuur (GaN)**, Vleermuizenprotocol
- Schober, W. & E. Grimmberger**, Gids van de vleermuizen van Europa, Azoren en Canarische eilanden, Tirion, Baarn 2001
- Twisk P, e.a.** Folder; Vleermuizen in en rondom het huis, Zoogdiervereniging i.s.m. Brabants Landschap, Landschapsbeheer Friesland en Stichting Landschapsbeheer Zeeland, 2009
- Internet:
- www.vleermuis.net
- www.vleermuizenindestad.nl
- www.zoogdiervereniging.nl
- Soortenstandaarden ministerie van EZ, versies 2.0, December 2014:
- Gewone dwergvleermuis**